

- чи необхідно лікувати безсимптомних носіїв паразита, оскільки вони є джерелом інвазії;
- як чинити з членами сім'ї виявленого хворого (обстежити, лікувати чи ні);
- як чинити з "контактними" в дитячих установах у разі виявлення хворої дитини - немає скринінг-тестів для масового обстеження в дошкільних установах і школах;
- помилки в діагностиці лямбліозу у людей із затяжним, довготривалим лямбліозом, у осіб із лімфатико-гіпопластичним діатезом.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ЗАСОБІВ КОМПЛЕМЕНТАРНОЇ МЕДИЦИНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ АНТИРЕТРОВІРУСНОЇ ТЕРАПІЇ

Мірошніченко О.О., Безугла Н.П., Тарасенко О.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

alex_mirl1@yahoo.com

Актуальність. Оскільки ВІЛ-інфекція залишається актуальною проблемою сьогодення, а люди, які живуть з ВІЛ (ЛЖВ) потребують використання антиретровірусної терапії (АРТ) пожиттєво, стає актуальним питання щодо можливої взаємодії між лікарськими засобами (ЛЗ) АРТ із засобами комплементарної медицини, а саме дієтичними добавками (ДД). У ЛЖВ потреби у поживних речовинах (особливо при виникненні втрати маси тіла при розвитку СНІДу) відрізняються від таких в інших категорій пацієнтів, саме ДД є для більшості з них доступним джерелом для компенсації дефіциту багатьох нутрієнтів. Ринок ДД в Україні продовжує зростати: аналіз продажів аптечного асортименту за I півріччя 2023 року свідчить, що вони склали 10% від усіх аптечних покупок. У зв'язку з цим аналіз можливого впливу ДД на ефективність та безпеку АРТ набуває особливої актуальності.

Матеріали та методи. Принципи системності та об'єктивності стали методологічною основою проведеного дослідження. У роботі використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: теоретичний, метод узагальнення, систематизації даних, порівняння, методи вивчення літературних джерел і аналізу та ін.

Результати та їх обговорення. Дослідження проводилось у 2 етапи: на першому проводили систематичний пошук даних наукових літературних джерел щодо можливих взаємодій між ДД та ЛЗ АРТ; на другому — відбувалася систематизація та аналіз даних. Отримані результати свідчать, що деякі ДД можуть мати значний вплив на фармакокінетику (саме на біодоступність) певних класів ЛЗ АРТ (інгібіторів протеази, інгібіторів перенесення ланцюга інтегрази, нуклеозидних інгібіторів зворотної транскриптази). Потребує особливої уваги застосування цих класів ЛЗ АРТ разом із ДД, що містять часник, звіробій, котячий

кіготь, корінь женьшеню та гінкго дволопатевого, враховуючи їх властивість індукувати систему цитохрому P₄₅₀, що призведе до зниження ефективності АРТ. В свою чергу олія енотери дворічної є інгібітором системи P₄₅₀, наслідком одночасного застосування з АРТ буде розвиток токсичних побічних ефектів. Також заслуговує на увагу і такий показник деяких ДД, як калорійність. Аналіз результатів свідчить, що їжа, особливо висококалорійна, може впливати на АРТ як позитивно (у випадку застосування долутегравіру з рилпівірином), так й негативно (саквінавір, ефавіренц, диданозин, тенофовіру дизопроксил фумарат, маравірок). Має значення також вміст протеїну у певних ДД, наприклад, їх високий вміст знижує АUC на 68 % та C_{max} на 74 % індинавіру.

Висновки. АРТ вимагає оптимізації харчування та вживання ДД залежно від застосовуваних ЛЗ АРТ аби попередити її неефективність / зниження безпеки, а також розробку належного інформування (друковані рекомендації індивідуально для кожної схеми АРТ) пацієнтів / представників пацієнтів.

МОНІТОРИНГ МІКРОБІОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ ПРИ БОЙОВИХ ПОРАНЕННЯХ

Могильна Т.Ю., Бутко Я.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
tanayulka2001@gmail.com

Вступ. Військові рани та їх збудники залишаються актуальним напрямом протягом століть і має важливе значення для медицини. Відомі нам війни, які відбувалися у Кореї (1950-1953 рр.), у В'єтнамі (1965-1973 рр.), військова операція США в Іраку та Афганістані (2001-2014 рр.), війни в Лівії та Сирії (2011 та 2012 рр.), під час проведення АТО/ООС (2014 р.), несли з собою не тільки втрати серед населення але і страшні рани, такі як мінно-вибухові, рвані, різані, опікові, вогнепальні і колоті, що викликали труднощі у лікуванні постраждалих. За різними даними до 60 % у поранених розвиваються інфекційні ускладнення, не зважаючи на застосування антибіотиків. Тому, метою даної роботи було провести моніторинг мікробних збудників при отриманні різних видів ран у військових згідно даних літератури.

Матеріали та методи. Бібліосемантичний аналіз, огляд літератури.

Результати та обговорення. За даними літератури при вогнепальних пораненнях збудниками інфекції є умовно-патогенна мікрофлора: *Pseudomonas aeruginosa* (22,5 %), *Proteus mirabilis* (21,3 %), *Staphylococcus aureus* (23,8 %), *Streptococcus pyogenes* (18,8 %) та *Escherichia coli* (13,8 %).

У період військових конфліктів у Кореї та В'єтнамі у більшості випадків контамінантами вогнепальних ран були Г⁻ палички – *Enterobacter aerogenes*, *Klebsiella pneumoniae*, *Pseudomonas species*, *Proteus species* та *Escherichia coli*.